

Łódź, dnia 16 listopada 2021 roku

Pani  
KRYSTYNA WARCZYK  
Dyrektor  
Szkoły Podstawowej  
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego  
w Gałkowie Dużym

WK – 602/57/2021

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 2137 ze zm.) informuję Panią Dyrektor, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej w Szkole Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Gałkowie Dużym<sup>1</sup>, w zakresie przeznaczania dochodów z tytułu opłat za wyżywienie uczniów (wychowanków), pobranych na podstawie art. 106 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.). Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności<sup>2</sup>:

## **I.**

1. W ramach problemowej kontroli przeprowadzonej w Szkole Podstawowej w Gałkowie Dużym, RIO w Łodzi zbadała w szczególności spełnienie przez kontrolowaną jednostkę wymogów określonych w art. 106 ust.1-3 ustawy Prawo oświatowe. Stosownie do powołanego przepisu - w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę. Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne. Warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

---

<sup>1</sup> Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach od 16 września do 27 września 2021 roku. Protokół został podpisany w dniu 8 października 2021 roku.

<sup>2</sup> Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

Jak wynika z powyższego unormowania, jedną z podstawowych regulacji wewnętrznych w omawianym zakresie jest zarządzenie kierownika szkoły ustalające warunki korzystania ze stołówki, w tym wysokość opłat. Co więcej, regulacja ta powinna zostać uzgodniona z organem prowadzącym szkołę.

W celu potwierdzenia zachowania wymogu określonego w art. 106 ustawy Prawo oświatowe, kontrolowana jednostka przedłożyła inspektorowi kontroli RIO:

- zarządzenie nr 1/2017/2018 Dyrektora Szkoły w Podstawowej w Gałkowie Dużym z dnia 1 września 2017 roku w sprawie warunków korzystania ze stołówki szkolnej oraz wysokości opłat za obiady w formie cateringu;
- zarządzenie nr 3/2018/2019 Dyrektora Szkoły w Podstawowej w Gałkowie Dużym z dnia 3 września 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Regulaminu stołówki szkolnej w Szkole Podstawowej w Gałkowie Dużym”.

Analiza treści ww. zarządzeń uzasadnia prawdopodobieństwo, że dokumenty te zostały wytworzone w innych datach niż wskazane jako daty ich wydania, co potwierdza:

- treść § 2 zarządzenia nr 1/2017/2018 Dyrektora Szkoły w Podstawowej w Gałkowie Dużym z dnia 1 września 2017 roku, w którym postanowiono, że „Po spożytym posiłku dzieci w związku z ograniczeniami Covid-19 nie odnoszą naczyń do wyznaczonego miejsca”;
- podstawa prawna wymieniona w ww. zarządzeniach, w której powołano jako publikator ustawę z dnia 14 grudnia 2006 roku Prawo oświatowe – tekst jednolity zawarty w Dzienniku Ustaw z 2019 roku, w pozycji 1148.

Zarówno umieszczenie w pierwszym z wymienionych zarządzeń treści związanych z COVID-19, jak również powołanie w obydwu zarządzeniach publikatora ustawy Prawo oświatowe, który to publikator ukazał się po datach sporządzenia przedmiotowych zarządzeń, uzasadnia wnioski, że zarządzenia te nie zostały wydane w datach w nich wskazanych oraz wnioski, że zostały przygotowane w celu okazania inspektorowi kontroli RIO – dla potwierdzenia przestrzegania w latach 2017-2018 wymogów wynikających z art. 106 ustawy Prawo oświatowe.

Mając na względzie powyższe okoliczności, RIO w Łodzi złożyła w powyższym zakresie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do właściwej miejscowo Prokuratury Rejonowej.

2. Kontrolowana jednostka nie potwierdziła spełnienia wymogu określonego w art. 106 ust.3 ustawy Prawo oświatowe, dotyczącego ustalenia w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę warunków korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokości opłat za posiłki.
3. Jednostka naruszyła art. 106 ust.4 ustawy Prawo oświatowe, zgodnie z którym – do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki. Jednostka realizowała zadanie związane z zapewnieniem posiłków, zawierając umowy z wykonawcą realizującym tzw. usługę cateringu. Wykonawca był wybierany w trybie zapytania ofertowego. We wszystkich trzech zbadanych

zapytaniach ofertowych, w okresie objętym kontrolą (lata 2017-2019), nie wymagano od wykonawcy usługi podania ceny w rozbiciu na koszty artykułów żywnościowych zużytych do przygotowania posiłków i pozostałe koszty składające się na oferowaną cenę, w tym koszty przygotowania posiłków, dowozu posiłków i ich wydania. W konsekwencji, treści takich brak było również w zawartych umowach. Jak już wskazano powyżej, zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe - do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki. Oznacza to, że szkoła może obciążyć uczniów korzystających z wyżywienia w szkole (ściślej: rodziców/opiekunów tych uczniów) jedynie faktycznymi kosztami wytworzenia posiłków, czyli kosztami tzw. „wsadu do kotła” (równowartość wykorzystanych surowców). Tym samym, niedopuszczalne jest przerzucanie kosztów ich dowozu z kuchni do jadalni; tego rodzaju koszty obciążają organ prowadzący szkołę, a nie rodziców (opiekunów). Reguła ta ma zastosowanie zarówno w sytuacji prowadzenia przez szkołę stołówki, jak również w przypadku zlecenia realizacji usługi podmiotowi zewnętrznemu (catering).

W wyroku z dnia 24 listopada 2010 roku, sygn. I OSK 1554/10, Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że *„Opłaty za korzystanie z posiłku w stołówce zorganizowanej w publicznej szkole czy też publicznym przedszkolu zgodnie z art. 67a ust. 4 ustawy o systemie oświaty, powinny być ustalane przez radę gminy jako równowartość surowców wykorzystanych do ich przygotowania. Pozostałe koszty, takie jak wynagrodzenie pracowników, składki naliczane od ich wynagrodzeń oraz nakłady na utrzymanie kuchni powinny obciążać organ prowadzący. W przypadku braku kuchni w placówce, co powoduje, że organ prowadzący nie ponosi kosztów wyżej wymienionych, rodzi po stronie tego organu obowiązek pokrycia wydatków związanych z przygotowaniem i dowozem posiłków do zorganizowanej przez gminę stołówki (jadalni)”*.

4. Stwierdzono różnicę między dochodami wykonanymi ujętymi w § 0830 (dział 854, rozdział 85401) w sprawozdaniu Rb-34S, sporządzonym za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku, w kwocie 79.598,90 zł a sumą dochodów za obiady, która wpłynęła od rodziców, sponsorów i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w tym okresie (kwota 82.611,40 zł). Ostatecznie różnica między dochodami wykonanymi w § 0830 zgodnie ze sprawozdaniem Rb-34S, przy uwzględnieniu wyjaśnień jednostki, wynosiła kwotę 120,00 zł, która jak wskazano w piśmie jednostki z dnia 8 października 2021 roku została przekazana na konto Gminy Koluszki, jako dochody niewykorzystane.

*Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponosi Dyrektor Szkoły.*

## **II.**

Przekazując informację o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Dyrektora o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić przestrzeganie art. 106 ust.3 ustawy z dnia z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe, zgodnie z którym – warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.
2. Zapewnić przestrzeganie art. 106 ust.4 ustawy Prawo oświatowe, zgodnie z którym - do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki - uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego dotyczące kalkulacji opłaty za posiłek dla ucznia korzystającego z wyżywienia jedynie na podstawie faktycznych kosztów wytworzenia posiłków, czyli tzw. „wsadu do kotła” (równowartość wykorzystanych surowców).
3. Dokonać analizy możliwości dokonania zwrotu na rzecz rodziców (opiekunów) uczniów korzystających z wyżywienia w Szkole bezpodstawnie pobranych w latach szkolnych 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020 opłat, w części obejmującej koszty przygotowania i dowozu posiłków. Powyższe uwarunkowane jest uzyskaniem od wykonawcy danych dotyczących kalkulacji ceny za jeden obiad (czyli koszty zakupu artykułów żywnościowych i koszty przygotowania oraz dostawy).

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Dyrektora o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Burmistrz Koluszek